

ИСТОРІІЛЕ

Domnîlor Църѣ Ромънешті
scrise de

KONSTANTIN КЪНИТАНЪ.І.

(Брмарѣ.)

Domnîca лѣи Цепелъш Водъ, л. 6985.

Цепелъш Водъ авънд рѣзвойѣ къ Стефан Водъ, фѣ принѣ ші тѣят. — Батор Иштван Принѣп Ардеалълѣ вате пре Търчі. — Матеіаш Краіа аѣ лѣат Бечіа. — Рѣшъніѣ ват пре Търчі.

Дѣпъ Лаіотъ Водъ, аѣ веніѣ Domn Цепелъш Водъ, кареле аѣ авт рѣзвойѣ къ Стефан Водъ, дін Цара Молдовеі, ші аѣ вѣрѣт нѣ Цепелъш, ші принѣзндѣ іаѣ тѣят капѣл: ші іаѣ лѣат Цара дѣ о аѣ стѣпнѣт Стефан Водъ не тѣлѣ вреаме.

Дитрѣ ачаствѣ вреаме Батор Иштван, Принѣп Ардеалълѣ, къ Кінеш Пал, аѣ авт рѣскоіѣ къ Търчі, дн къмпнѣ че ле зѣк Кеніер, ші аѣ періѣ 30,000 де Търчі, ші 8000 де Бѣгѣрѣ, днѣ а тѣпчѣ аѣ фост вѣрѣнда а Бѣгѣрѣлор.

Ші Матеіаш Краіа Бѣгѣрѣлор, аѣ лѣат Бечіа дела Немѣі къ фоме, ші аколо дн Бечіѣ фінд аѣ тѣрѣт, ші зѣк къ дн зѣа че аѣ тѣрѣт Матеіаш Краіа дн Бечіѣ дитрѣ ачѣа зі, тоді леіѣ че авѣа ла Бѣда, с'аѣ оторѣт знѣл пре алѣл.

Дитрѣ ачестѣ времѣ, аѣ лѣат Сѣлтан Мехмет Крѣтѣл, кареле ші Кафа съ нѣмеште.

Дн времѣле ачестѣа а тѣрѣт ші Сѣлтан Мехмет, ші дн локѣл сѣѣ с'аѣ нѣс фѣсѣѣ Баізѣт алдоілеа. Ачестѣ авѣа фратѣ, кареле дн кіета Цет Сѣлтан, ші с'аѣ дѣс ла Егіпет, черѣнд ажѣторіѣ днпогрѣва фрѣднѣсѣѣ, дар нѣ іаѣ дат, апоі де аколо с'аѣ дѣс ла Цара Фрѣнчаскѣ. Чі Баізѣт аѣ скрѣс Вінеденіор, сѣ факт мѣштешѣт сѣ'а омоаре.

Ші аѣ гѣсѣт Вінеденіѣ от ал лор, кареле штіѣа лѣмѣ хърѣнеаскѣ, ші 'а аѣ трѣміѣ де с'аѣ днпріѣтеніѣ къ Цет Сѣлтан, ші нен тѣлѣт вреаме че аѣ фост къ ед, аѣ гѣсѣт пѣрлѣж ші 'а аѣ отрѣвѣт. Іар Фрѣлкъл вѣнд ла Сѣлтан Баізѣт, тѣлѣт дарѣрѣ аѣ лѣат; дар ші ед дитр'о поанте с'аѣ афлат шорт, тѣскѣндѣ ші лѣі къ ачѣл нѣхар, къ карѣ аѣ тѣскѣт ші ед алтора.

Дн тіѣлокѣл вреамілор ачестора, аѣ трѣміѣ Дѣператѣл тѣрчѣск пре Хадѣм Паша къ оастѣ дн Цара Рѣшѣнеаскѣ, дар аколо аѣ періѣт ші Паша ші оастѣа лѣі. Ші іарѣшѣ Търчіѣ кълкънд Цара Молдовеі, аѣ лѣат четѣдїле лѣі Стефан Водъ: Кіліѣа, четѣтеа Алѣъ, л. 6991, дар Стефан Водъ не днпѣдѣндѣсѣ, аѣ терѣс къ нѣтере марѣ ші ші аѣ лѣат четѣдїле днаноі.

Domnîa лѣі Влад Водъ Кѣлѣгѣрѣл, л. 7001.

Влад Водъ Кѣлѣгѣрѣл. — Баізѣт Дѣперат іар аѣ лѣат четѣдїле дела Молдовеі.

Дѣпъ стѣпнѣреа лѣі Стефан Водъ, дн кътѣва вреаме аїчѣа дн Цара Рѣшѣнеаскѣ, с'аѣ рѣдїкат Domn Влад Водъ Кѣлѣгѣрѣл, карѣ аѣ Domnît 3 ані.

Сѣлтан Баізѣт Дѣператѣл Търчілор, аѣ терѣс ла Цара Молдовеі де аѣ лѣат четѣтеа Алѣъ, Кіліа, ші алѣе локѣрѣ карѣ ле лѣасѣ Молдовеіѣ дела Търчі, маі паште. Дн карѣ вреаме фінд Domn ла Молдова Стефан Водъ, н'аѣ дндрѣзнѣт сѣ іасѣ де фадѣ, авънд оастѣ пѣдїнѣ, чі аѣ трѣміѣ ла леашѣ сѣі деа ажѣторіѣ, чі пѣпѣ а веніѣ ажѣторіѣл, Търчіѣ ші аѣ фѣкѣт треава, ші с'аѣ дѣс ла Царіград. Ла ачаствѣ оастѣ тѣрчѣаскѣ, аѣ лѣат дитр'ажѣторіѣ Търкъла ші пре Влад Водъ къ онѣгіле дін Цара Рѣшѣнеаскѣ, пентрѣ карѣ лѣкрѣ Стефан Водъ, тѣлѣт пѣрѣаре рѣл аѣ авт пре Влад Водъ.

Domniea Radzai Vodz Fecor lzi Vlad Vodz, л. 7004.

Radza Vodz Fecor lzi Vlad Vodz — Nifon Patriarhala vine dn Царь. — Nifon Patriarhala съ гонение. — Стефан Молдовеанка вате пре Алберт Крайла Лешьск. — Начеа Radzai Vodz кз Bordan Vodz.

Стънд ла Domnie Radza Vodz, dn зрна тьтвнестъ Влад Vodz, аз фькът тьпъстїреа dn Deal, фрзмоасъ, ши о аз джзестрат кз тошиі взне, ши кз алтеле de тоате. Ачестга аз trinitic de аз адвс ne Nifon Patriarhala, пре кареле Търчиі дн тазълице дн свргїзние, ши viind аичі дн Царь, тьлате дивъдътърї сьолетешті дивъца, ши ддрепнта вїсерїка, пентрз-кз ера Ромънїи прошті, атът Влѣдїчїи, Епископїи, кът ши пошїи ши тодї чеї лалдї. Чи dar скандъландсе кз Radza Vodz, пентрз зн лъкрз фъръ de леаде че аз фькът Radza Vodz, de аз фькът ne зн воїар ачесте Bordan (пре кареле дн izbiea), de ши аз лъсат мзїереа, ши іаз dat Domnza пре о сор а лзі. De каре ne джгъдсїнд Nifon Patriarhala, фз гонїт dn Царь. Ел джкъ ешънд dn Търговїште, ши аз скътрат панзчїи de прах ши л аз афргїсїт пре Domus (кзш с'аз ши афлат дзїнъ шоарте), кареле къзънд дн воалъ гроазнїкъ аз мзрїт, ши л аз джгронат ла тьпъстїреа лзі dn Deal, дн тортънїтл кареле ш'л гьтїсе ел чїонлїт дн піатръ, кзш се веаде; ши аз Domnit anї 15.

Дн Domniea Radzai Vodz, аз авт Стефан Vodz Молдовеанка ръзвоїѣ, кз Хроїот, пь Сїрет ла Шкїеї, ши vїрзїндл л аз прїнс вїѣ, ши іаз тьїат канзл Іар ши Стефан Vodz къзънд дзїнъ кал, л аз врът прїнде врѣжмашїи.

Аз маї авт ачест Стефан Vodz ши алт ръзвоїѣ кз Алберт Крайла Лешьск, ла Кодрз Козмънзлї, ши фоарте рѣѣ л аз вьтът, ши тьлдї лешї аз перїт. Ши дькьндсе оштїле лзі Стефан Vodz, дн Цара Лешаскъ, аз арс, аз прѣдат, аз ровїт, ши Нодолїа ши ne dn сьс de Лїов тьлате мїлзрї de пьтънѣт. Ши тьлате ръзвоае аз авт Стефан Vodz, дїїнд Цара кз савїеа дн 46 de anї, ши ка зн om аз мзрїт, ши с'аз пьс дн локзл лзі фїїсѣз Bordan Vodz чел орв.

Скрїсакъ знїї, кз фїїнд зн воїар dn Молдова, ачесте Roman Прївеаргъл, ши чершънд оасте дела Radza Vodz, с'аз дьс de аз прѣдат тоатъ Пьтпа локзл Молдовїи. Дзїнъ ачееа Bordan Vodz, врѣнд сь'шї джгоаркъ пагъва чеї фькъсе Radza Vodz, аз стрънс оасте, ши аз джтрат дн Цара Ромъ-

пеаскъ, ши аз прѣдат Рьтнїкъл шьзънд ла Ретезан 10 зїле, аколо л аз джтълнїт сол дела Крайла Ънгъреск (пътеле солзлї Максимїан кълзгьрл): фечор de despot, dn сьтънца Джмперацїлор грегешїтї, кареле рьзънд пре Bordan Vodz, іаз джпъкат кз Radza Vodz, ши с'аз джторс Bordan Vodz ла Цара лзі. (Вор зрна.)

ДИСКЪРС ПРЕЛИМИНАР АСЪПА КОДИЧЕИ ПЕНАЛЕ,

компъс de D. Ага Др. Константїн de Хьртъзакї, джфьдїшїат комїсїеї дндеплїнїтоаре кодїчїлор (лецїлор) пентрз Молдова ши de кьтръ ачестга прїмїт de ддрептарїз дн лъкрърїле сале прївїтоаре ла дндеплїнїреа ачелор кодїчї.

Опоравїлеї Комїсїї!

Дн конформїтате кз джсърчїнареа прїмїтъ дела опоравїла Комїсїе, ам оноареа de аї джфьдоша сокотїнда зрмътоаре:

Модъл, градъла ши тьрчїнїреа недепсїеї атърпъ, джтре алтеле, дела скопъл еї. Алта ва фї педепса, кънд скопъл еї есте джпрозїреа, алта, кънд скопъл еї есте ддрептареа кълкьторїзлї de леце, алта таръ, кънд скопъл еї ва фї превенїреа кълкьрїлор, ши аша маї департе.

Кз афлареа ши лътзрїреа ачествї скоп с'аз окъпат челе маї тарї спїрїте фъръ джсъ а се пьтеа знї. Кьрцїле, че тратеазъ деспре сїстемеле ши теорїле дрептълї пенал, формеазъ вївлїотечї джтрецї. Джсъ dn тьлателе сїстеме ши теорїї, кїар ши ачеле зрзїте de чеї маї тарї лепїстї ши фїлософї, п'аз дїнѣт прова. Аплїкацїа лор фїїнд есклззївѣ, челе маї тьлате кодїчї, еар маї алес ачеле джтетеїете ne сїстемъл джснїтмьлгьрїї, с'аз арътат фоарте дефектзоаце сїѣ аспре, джкьт орї кьдетеле дїздекьторїлор рефъза деплїна ши стрїкта лор аплїкацїе, орї прїнчїнїї Домнїторї сї ведеаѣ невоїдї de а вїндека ръла ачестга прїп амнестїї ши алте актърї de градїе.

Дн класа ачестор сїстеме сзнт:

- a) кодїка пеналъ а Пръсїеї dn annъл 1794
- b) „ „ а Австрїеї „ „ 1803
- c) „ „ а Баварїеї „ „ 1813
- d) „ „ а Францїеї „ „ 1810
- e) „ „ а Олденбургълї „ „ 1814

каре есте о імітацїе а кодїчеї павареze, джсъ кз тьлате ддрептърї. Кзпоштїнда ачестор дефекте

ші генерала петълдътуре провъсъ де еле дндемпаръ маі не тоате гзвернеле, еар' маі алес не ачеле, каре днтетеіесъръ леціслація пепалъ нзмаі не зн сінгър сістем, нзмаі не зна дін тълтеле теорії де пепалітате, де о парте а модіфіка прін Новелле (лецісїрі маі позе) леціле пепале, кіар ші ачеле, че авіе се пълікасе. еар' де алтъ парте а ле свпзне челор маі радікале ревізіі.

Резултателе ачестор тьсъре, диктате де спїртъа секвлълві, каре чере къ дштетъосїтате конфортареа леціслаціеі къ прогреселе штїнгелор, аъ фост днфїнцареа тълтор проїенте де кодїчі пепале, дін каре челе маі тълте, с'аъ днзестрат къ пьтере легалъ, еар' алтеле аштеаптъ днкъ а лор днкъвінцаре.

Дін пьтъръа ачестор проїенте ші кодїчі днсъштпът зртътоареле :

1-а. Ачеле але Баварїеі дін аніі 1822, 1828, 1831 ші 1843.

Нечесїтатеа ачестор проїенте есте къ атъта маі днсетнавїлъ, къ кът есте штїкт, къ кодїка пепалъ а Баварїеі, пълїкатъ ла 1813, аъ фост продкътъа лъпцелор остїпеле ші стъдіі ал знсі дін чеі маі марї ші маі репъштїці Іврїсконсълді — ал крїміналістълві Фаїервах, кареле тълдіі ані аъ фост зъва дін чеі днтгї професорї аї дрїтълві крїмінал дн Цертанїа ші чеа маі алеасъ къпетенїе а маїстратъреї баваресе.

2-а. Ачеле а маі тълтор кантоане але Свідерей (Цїрїх, Лъдерн, Басел, Гравїтсден, Тьргав, Ваглан днч.) каре с'аъ санкціонат дн аніі 1835, 1836, 1839, 1841 ші 1843.

3-а. Лецеа франдезъ дін 28. Април 1828, прін каре с'аъ дндрептат Кодїка пепалъ а Франціеі.

4-а. Проїектъа Оландей дін аня 1827, прін каре с'аъ дндрептат кодїка пепалъ а Франціеі днтродъсъ дн Нїдерланда.

5-а. Проїектъа Белдік дін 1834, прін каре с'аъ днтродъсъ тълте днъвлътъгїрї дн свс ншїта кодїкъ.

6-а. Кодїчеле пепале але маі тълтор статърї італїане (а Неаполеї дін 1819, а Пармеї дін 1820, а Статълві папал дін 1832, а Сардинїеї дн 1839) каре тоате свпг, маі тълт с'аъ маі пьдїн, імітаціі але кодїчеї франдезе, днсъ къ тълте днъвлътъгїрї.

7-а. Кодїкъ пепалъ а Іспанїеї дін 1823.

8-а. Ачееа а Брасїліеї дін 1830.

9-а. Ачееа а Греціеї дін аня 1833, каре есте

о імітаціе а кодїчеї франдезе ші а маі свс днсетнавїлор проїекте баваресе.

10-а. А Статърїлор Нордамерїкане дін аніі 1833—1837.

11-а. А Англїеї дін 1837 ші 1839.

12-а. Кодїка пепалъ а Саксонїеї дін аня 1839, каре къ фортате мїчі модїфікаціі с'аъ днтродъсъ ла 1839 дн мареле Дькат ал Ваїмарълві, дн аніі 1841 ші 1844 дн Дькателе саксонїче Алтенъьрг ші Маїнпнген, еар' дн аня 1845 дн дькатъа Швардъьрг Conderсхазен.

13-а. Кодїка пепалъ а Віртембергълві дін 1. Март. 1839.

14-а. Кодїка пепалъ а Норвеціеї дін 1835.

15-а. Ачееа а регатълві Хановера дін 1840.

16-а. Ачееа а дькатълві Брансвіг дін 1840, каре с'аъ днтродъсъ ші дн прїнціпатъа Ліне-Детмолд.

17-а. Ачееа а марелві дькат Хесен дін 17. Септ. 1841.

18-а. Ачееа а Росїеї дін 1845, каре есте о поъъ едіцісне а кодїчеї пепале дін 1842, прекът ачееаста о поъъ едіцісне а чеї дін 1832.

19-а. Ачееа а Ънгарїеї дін 1843.

20-а. Ачееа а марелві дькат Baden дін 1845.

21-а. Ачееа а Пръсіеї дін 14. Април. 1851 ші

22-а. Проїектъа кодїчеї пепале ал Австрїеї, каре дн кърцереа анялві трекът ші ачелві де фадъ с'аъ черчетат ші с'аъ адопнат де консїліал Імперїалві ші акъм аштеаптъ нзмаі свпрема конфїрмаре.

Nota bene. Дн Баварїа ші Саксонїа се дісвтъгъ еаръ поъъ проїекте де кодїче пепале. Дїнтр'о ревісгъ кіар свперїціалъ а ачестор проїекте ші кодїчі пьтем австраце зртътоареле резултате :

I. Къ есклзсївїтатеа сістемелор ші теорїлор релатїве, каре се кеатъ ші теорїле зтїлїтъдіі ші прївеск педанса нзмаі ка зн мїжлок фолосїторїс пентръ зн скоп зън, с'аъ днлътърат.

II. Къ сістемъа чел маі предомнїторїс, чел маі генерал ші маі пьдїн констатат, есте ачел а пьрат ші консекрат де авторїтатеа фїлософълві Хегел ші а схоалей лві. Ачест сістем есте ншїтї теорїа дрептъдіі ші теорїа авсолътъ, фїнд къ прївеште педанса ка о зртаре нечесарїз ші неапъратъ а къкъреї знеї леці пепале (педенсітоаре), прїнъртаре е днтетеїатъ не ідеа дрептъдіі.

III. Къ, спре а пь къдеа дн некъвінцеле сістемелор векї, леціслаціле челе маі позе се фереск де а пьне дн фрзптеа кодїчелор пепале де-кларадїа знеї теорїї сїъ знсі сістем де пепалїтате,

ши аъ гъсѣт де квъиנדъ а котвина маѣ мълате теоріѣ шѣ сѣстеме, але гънд шѣ адонтънд дѣн еле ачеле елементе шѣ прѣнчѣннѣ, але кърора квъпътате шѣ фолосѣндъ с'аѣ проват прѣн експерѣннда къштѣгатъ прѣн аплѣкаціе.

IV. Къ маѣ тоате кодѣчѣле маѣ сѣс арътате сѣнт продѣкте але челор маѣ серѣосе делѣвераціѣ шѣ дѣксѣѣ, зрмате дѣн шѣр лъонг де ані, атът дѣн шедѣнцѣле комѣсіѣлор леѣислатѣве, комѣсѣе де авторѣтѣдѣ ѣзрѣдѣче, де върѣаціѣ прѣн а лор штѣиנדѣ теоретѣче шѣ практиче, кът шѣ дѣн квърѣнселѣ Парламентелор шѣ сѣпретелор консѣліѣ але статърѣлор респектѣве.

V. Къ чѣле маѣ мълате леѣислаціѣ, авънд дѣн вѣдѣре пронъшѣреа мораль, кълтѣра дѣнапнтатъ а лъкъвѣгорѣлор статърѣлор респектѣве, еар' маѣ алес реформеле сѣстемелор пенѣтендіаре, аѣ фост дѣн старе а рѣстрѣнцѣ дѣтревънндареа зпор пѣденсе, каре дѣн алте дърѣ шѣ дѣн лѣнса реформелор маѣ сѣс чѣгате се крѣд а фѣ дѣнкъ неапърате.

VI. Къ, къ фоарте пѣдѣне екшенціѣ, тоате леѣислаціѣле прѣсѣнп есѣстенда шѣ коопѣраціѣ знеѣ маѣѣстратърѣ лѣмпнате, знеѣ маѣѣстратърѣ дотате къ мълате шѣ фѣлѣзрѣте штѣнцѣе, еар' маѣ алес къ о депѣлѣнъ квъонѣтѣнндъ теоретѣкъ шѣ практикъ а леѣѣлор, къ о есперѣнндъ дѣнтѣнсъ, къштѣгатъ прѣн дѣнделънгате ексерчѣннѣ прѣлѣмпнаре шѣ къ о моралѣтате проватъ прѣн лънѣѣ сервѣдѣннѣ, шѣ пѣнтрѣ ачѣаста аѣ шѣ лърѣнѣг черкъѣ пѣтерѣннѣ шѣ кѣвзѣнндѣѣ жѣвѣкторѣлор шѣ аѣ сѣмплаѣфѣкат кодѣчѣле, депъртънд дѣн еле мълате дѣспозѣціѣ неапърате, аколо зндѣ маѣѣстратъра п'аѣ аѣѣнѣс дѣнкъ ла маѣ сѣс дѣскрѣселѣ град де кълтѣрѣ.

VII. Къ лѣнѣа де делѣмпнациѣ дѣнтре крѣме, делѣкте шѣ контравѣнціѣ есте арѣтѣрарѣ, фѣннд къ зна шѣ ачѣеашѣ фангъ дънъ дѣнкѣнѣѣзрѣрѣ поате фѣ, кънд крѣмъ, кънд делѣкт, кънд нъмаѣ сѣмплѣ контравѣнціѣе; къ де мълате орѣ атърнъ нъмаѣдела дѣнтъмпларе де се кѣвѣне а се пѣденсѣ о кълкаре де леѣе ка крѣмъ с'аѣ ка делѣкт (прѣса, фъртънагърѣ, рѣпѣрѣ); къ дѣн мълате къвзрѣ нъмаѣ воѣнда леѣислатѣорѣлор дѣкларъ о фангъ де крѣмъ с'аѣ де делѣкт; къ дѣспърѣдѣреа дѣнтре крѣме шѣ делѣкте нъ разътъ не фъндѣмент сѣгър; къ знеѣле кодѣчѣ (прѣкѣт ачѣеа франѣезъ шѣ ачѣеа пръсѣанъ) аѣ лъат дрѣнт крѣгѣрѣннѣ дѣстѣнкѣтѣве але ачѣестѣ дѣспърѣдрѣ модѣла шѣ градъа сѣѣ тъсѣзра пѣденселор, къ каре

фѣъ-каре класѣе есте амерѣнѣдатъ, зртаре, каре кеар пѣ аколо, зндѣ organicația дѣвѣдѣкторѣескъ с'аѣ копорѣтат къ ачѣеастъ дѣспърѣдрѣе шѣ с'аѣ дѣнтѣмѣлат не еа, зндѣ, зѣк, се аолъ пѣнтрѣ фѣе-каре дѣн ачѣесте трѣѣ класѣе де кълкърѣ де леѣе дѣосѣвѣте ѣзрѣдѣкѣціѣ, адъче марѣ некъвѣнндѣе, фѣннд къ дѣвѣдѣкторѣѣа черчетъторѣѣ де мълате орѣ нъ поате штѣ дѣнапнтѣ де сѣършѣннѣа черчетърѣѣ, де есте о фангъ крѣмъ с'аѣ делѣкт, шѣ дѣн сѣършѣт, къ спре дѣнлѣтъзрѣареа ачѣестор стѣнгѣрѣрѣ шѣ дѣнтърѣзѣрѣ але черчетърѣѣ шѣ але хотърърѣѣ, чѣле маѣ позе кодѣчѣ (ачѣеа Саксонъ, Ханѣверанъ, Вѣъртемѣргецъ, Бадѣнсъ, Хѣсанъ шѣ Брѣнъзѣвѣганъ) нъ нъмаѣ нъ с'аѣ базат не ачѣеастъ дѣспърѣдрѣе, нѣчѣ аѣ гъсѣт де къвѣнндъ а дѣфѣнѣ ачѣесте класѣе де кълкърѣ с'аѣ а траѣе лѣнѣ дѣспърѣдрѣтѣореа дѣнтре эле, чѣ дѣнкъ (прѣкѣт ачѣеа Ханѣверанъ шѣ а Брѣнъзѣвѣганъ) тратѣазъ нъмаѣ дѣспре крѣме.

Дънъ ачѣесте дѣнтпрѣѣзрѣрѣ нъ'мѣ рътѣнѣ алатѣ дѣкѣт а'нѣ да сѣокѣнѣнда дѣн модѣла зртъторъ:

„Къ се кѣвѣне 1-о а адъна чѣле маѣ рѣнъшѣте кодѣчѣ, дѣн каре чѣеа маѣ дѣфекѣтоасъ, дѣн компарѣдіе къ ачѣеа а Молдѣвѣѣ, есте зп кан-д'онѣрѣ, шѣ дѣн еле а алеѣе дѣспозѣціѣе чѣле маѣ потрѣвѣте къ трѣвънндѣле дѣреѣ, авънд дѣнсъ дѣн вѣдѣре некѣнтѣннѣ атът дѣферѣнндѣа кълтѣрѣѣ инѣлекѣтѣале шѣ морале дѣнтре статърѣле стрѣѣне шѣ Молдѣова, прѣкѣт шѣ дѣнтре дѣвѣдѣкторѣѣ де аколо шѣ ачѣѣ де аѣче, кът шѣ нъдѣннѣтатѣеа мѣжлоачѣлор матѣрѣале а ле Молдѣовѣѣ, каре есте о тарѣ пѣдѣкѣ а реформелор сѣстемълѣ нѣнѣтендіар, дела каре, дѣн тарѣ парте, атърнъ реформеле сѣстемълѣ нѣнал.“ 2-о А не повъдъѣ де рѣсълтатѣеа австрѣа дѣн леѣислаціѣе маѣ сѣс енъмерате, дѣнсъ къ модѣѣкаціѣе черъте де дѣнкѣнѣѣзрѣрѣле партѣкъларе але Молдѣовѣѣ.

Тот одатъ ам опоареа де а фѣче кѣпоскът а) къ ачѣеастъ сѣокѣнѣндъ с'аѣ шѣ нъс дѣн парте де мѣне дѣн лъкраре прѣн адънѣреа маѣ мълатѣор кодѣчѣ нѣпале, каре, спре дѣнлѣтъзрѣареа дѣнтърѣзѣрѣѣ лъкрърѣлор, парте мѣ с'аѣ шѣ адъс прѣн поштъ дела Вѣѣна, парте аѣ сѣ'мѣ вѣе кът де кърънд; в) къ ам лъат тъсѣзрѣле кѣвѣнѣте а мѣ се трѣметѣе о кѣнѣ а повълѣ прѣекѣт де леѣе нѣналъ а Австрѣѣѣ.